

Koncert Wiosenny Dąbrowiaków za nami!

15.5.2026 - Barbara Lisiecka | Politechnika Śląska w Gliwicach

Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej „Dąbrowiaczy” wystąpił 9 maja w Centrum Kultury Studenckiej „Mrowisko” z repertuarem przygotowanym na Koncert Wiosenny. Widzowie mogli poznać tradycje i zwyczaje, które towarzyszyły ludziom podczas witania wiosny, kiedy pory roku się zmieniały, a uśpiona przez zimę przyroda budziła się do życia. Tancerze przenieśli widownię w kolorowy i radosny świat wiosennych obrzędów.

Dawniej, gdy rok obrzędowy był ściśle związany z cyklem przyrody, nasi przodkowie obrzędami, modlitwami oraz rytuałami starali się zapewnić sobie pomyślność oraz ochronę na cały nadchodzący rok. Po ciszy Wielkiego Postu znów rozbrzmiewała muzyka i gwar zabaw, a ograniczane życie towarzyskie odżywało tworząc młodym ludziom okazję do poznawania się i wiązania w pary.

Grupa studencka zaprezentowała repertuar z Zagłębia Dąbrowskiego, Krakowa, Lublina oraz Pszczyny. Nie zabrakło również odtworzenia śląskich obrzędów marzankowych oraz chodzenia z goiczkami. Zgromadzona widownia mogła poznać Małopolskie zwyczaje wyganiania Judasza, które było symbolicznym oczyszczeniem ze zła i nieszczęść, dowiedzieć się jakie były zasady wynoszenia, palenia i topienia kukły Marzanny na Górnym Śląsku, a także wysłuchać ciekawostek na temat zwyczajów związanych z lanym poniedziałkiem. O ile w Zagłębiu Dąbrowskim panny były oblewane obficie i bez umiaru, tak na Lubelszczyźnie kawalerowie mieli prawo powtórnego śmigustrowania dziewczyn w niedziele przypadająca na dwa tygodnie po Wielkanocy. Tylko wykupienie się smakołykami mogło oszczędzić pannom podobnych atrakcji.

Podczas występu nie mogło zabraknąć również grupy wychowanków zespołu, którzy przygotowali na tę okazję repertuar górali Beskidu Śląskiego oraz tańce i pieśni z okolic Rzeszowa. Dla górskich rejonów nadejście wiosny oznaczało długo wyczekiwany początek prac pasterskich i gospodarskich, rozpoczynało okadzanie pól i pastwisk, a chłopcy starający się o panny mieli okazję, aby na dowód swoich uczuć udekorować podwórze wybranki kilkumetrowym palem wkopanym w ziemię. Natomiast w okolicach Rzeszowa chodzili przebierańcy w strojach cygana i niedźwiedzia robiąc sztuczki, śpiewając i wypraszając datki lub dobre przekąski.

Mimo różnic w zwyczajach pomiędzy poszczególnymi regionami Polski, to wszystkie przedstawione wydarzenia i obrzędy świadczą o sile wspólnoty i cyklu życia, który niezmiennie trwa. Człowiek w tradycyjnych kulturach funkcjonował w rytmie cykli przyrody i wydarzeń granicznych, a obrzędy – zwłaszcza w okresie przełomów – miały na celu zapewnienie ładu, ochronę i pozyskanie przychylności sił wyższych.

Dąbrowiaczy, prezentując wybrane z obrzędów, przenieśli widownię w tajemny świat, który ukształtował naszą kulturę i tradycję, których echa spotykamy do dziś.

Tekst Barbara Lisiecka
Zdjęcia Alicja Dyllus

https://www.polsl.pl/ps_aktualnosci/koncert-wiosenny-dabrowiakow-za-nami